23/09/2020

Η ασυδοσία της τέχνης και η τέχνη της ασυδοσίας

/ Γνώμες

Πριν να παραθέσω τις σκέψεις μου θέλω να δηλώσω ότι και εγώ ο ίδιος ανήκω σε οικογένεια ζωγράφων, με παιδιά που προσανατολίζονται προς αυτή την κατεύθυνση. Η δε πολιτικοποίηση της πράξης του καλλιτέχνη ζωγράφου είναι λανθασμένη αφού όλοι γνωρίζουμε ότι ο Χριστός δεν ανήκει σε καμία παράταξη γιατί δεν είναι άνθρωπος.

- **Του Νέαρχου Παναγή**

Πολύς λόγος γίνεται τον τελευταίο καιρό για τους πίνακες διευθυντή σχολείου, ο οποίος προέβαλε με τρόπο σοκαριστικό, πρόσωπα τα οποία για άλλους είναι ιερά και για άλλους αντιπαθή. Ζούμε σε μια ελεύθερη κοινωνία και όχι σε δικατατορικά καθεστώτα Ισλαμικού τύπου όπου η εκφώνηση προσβλητικού λόγου για τον προφήτη επισύρει τον θάνατο

. **Η χριστιανική Ορθόδοξη διδασκαλία αποδέχεται και τον άγιο αλλά και τον εμπαθή, τον προβληματικό, τον εγκληματία και γενικά τους πάντες.** Άλλωστε «όστις θέλει οπίσω μου ελθείν». Η προσβολή του Χριστού ή άλλων ανθρώπων δεν αγγίζει τον πνευματικό άνθρωπο. Ο ίδιος ο Χριστός πέρασε βασανιστήρια , εμπαιγμούς, εμπτύσεις, ραβδισμούς, λοιδορίες, κοροϊδίες και το μόνο που είπε ήταν το «άφες αυτοίς, ου γαρ οίδασιν τι ποιούσιν». Δεν ζήτησε τιμωρία , ούτε εκδίκηση .Αν ήθελε με μια του σκέψη τους είχε όλους εξαφανίσει. Η δύναμη Του ήταν ότι δεν το έκανε ενώ μπορούσε.

Αντιπαραβάλλοντας την μακροθυμία του Χριστού με τον καλλιτέχνη θα μπορούσαμε να πούμε ότι η δύναμη της κοινωνίας δεν έγκειται στο να τον τιμωρήσει αλλά στο να στηλιτεύσει αλλά να μην τον τιμωρήσει. Γιατί χρειάζεται πολύ δύναμη όντως να ανεχθείς αισχρές εικόνες που προβάλλουν τον Χριστό γυμνό ή κάποιον άλλο με κρίνο στο μόριο του παραπέμποντας αλλού κλπ. Η ασυδοσία της τέχνης του εικαστικού δεν θα πρέπει να μας παρασύρει σε μια άλλη ασυδοσία πράξεων , κινήσεων , υβριστικών λόγων που θα μας εξομοίωναν με τον ίδιο τον «δράστη». Εάν η εκκλησία, μας έκανε διαφορετικούς (όχι εγωιστικά ότι ήμαστε κάτι διαφορετικό(ανώτερο) τώρα πρέπει να δειχθεί και να αποδειχθεί. Δεν είμαστε στο οφθαλμός αντί οφθαλμού, είμαστε στο η αγάπη μακροθυμεί, ουκ ασχημονεί, ου παροξύνεται, ου χαίρει επί τη αδικία αλλά και στο πάντα υπομένει και η αγάπη ουδέποτε εκπίπτει. Έχουμε την εντύπωση ότι οι εικόνες προσβάλλουν τον Χριστό; ουδόλως. Ο Χριστός είχε πει ότι από τα περισσεύματα τη καρδίας μας το στόμα λαλεί. Δηλαδή οι πράξεις μας και οι λόγοι μας είναι η εξωτερίκευση του εσωτερικού μας κόσμου. Ουσιαστικά ο καλλιτέχνης φωτογράφησε εν αγνοία του τον εσωτερικό του κόσμο. Πως ένας κλασσικός βιολιστής επιλέγει την κλασσική μουσική εξωτερικεύοντας την ευαίσθητη ψυχή του έτσι και ο πνευματικός άνθρωπος αναγνωρίζεται από τα λόγια του αλλά κυρίως από τις πράξεις του. Το σλόγκαν της εποχής μας «η τέχνη δεν έχει όρια» είναι εντελώς αυθαίρετο και καθορίζεται από τα όρια που θέτει ο κάθε άνθρωπος σε αυτά που ανέχεται ή δεν ανέχεται. Για ένα αδιάφορο ή άθεο δεν υπάρχουν όρια στην διακωμώδηση οποιασδήποτε θρησκείας αλλά αντίθετα μπορεί να μην ανέχεται να του εκχυδαΐσουν γνωστά και προσφιλή του πρόσωπα με την δικαιολογία της έλλειψης ορίων στην τέχνη. Οι πάντες έχουν τα όρια τους τα οποία και στην ανάλογη περίσταση εκφράζονται.

Έτσι αυτές τις μέρες ακούμε για την έλλειψη ορίων στην τέχνη, την ασυδοσία δηλαδή, θεωρώντας αυτό τον όρο ως αξίωμα το οποίο όλοι πρέπει να αποδεχθούμε και να μην το αμφισβητούμε. Ουσιαστικά επιχειρούν να μας ποδηγετήσουν να αποδεχόμαστε οτιδήποτε η τέχνη μας υποβάλλει άκριτα και χωρίς δικαίωμα αντίδρασης, έστω ήπιας. **Η κοσμοθεωρία αυτή λέει ότι η ασυδοσία στην τέχνη επιτρέπεται γιατί είναι τέχνη. Να μου επιτραπεί να εκφέρω την άποψη ότι εκτός από την ασυδοσία στην τέχνη υπάρχει και μια**

υποβόσκουσα τέχνη, η τέχνη της ασυδοσίας. Και αυτή η τέχνη της ασυδοσίας δεν περιορίζεται στους πίνακες του εικαστικού. Είναι οριζόντια διάσπαρτη σε όλη την κοινωνία που ζούμε. Στον τρόπο που οδηγούμε ασύδοτα, χωρίς όρια, στον τρόπο που φερόμαστε στον συνάνθρωπό μας στην ουρά στην τράπεζα, χωρίς όρια, στον τρόπο που φυσάμε τον καπνό στο διπλανό τραπέζι, χωρίς όρια, στον τρόπο που θέλουμε να βολέψουμε το παιδί μας στον στρατό και που κάποιο άλλο παιδί ξεβολεύεται, χωρίς όρια κλπ. Τίποτα άλλο δεν έκανε ο ζωγράφος από το να αποτυπώσει τον εσωτερικό του κόσμο αλλά και να αποτυπώσει την τέχνη της ασυδοσίας, της έλλειψης ορίων της κοινωνίας. Της έλλειψης σεβασμού στα πιστεύω του διπλανού. Γι' αυτό και μόνο θα έπρεπε να τον ευχαριστήσουμε. Ψυχογράφησε τον εαυτό του ως επέκταση της κοινωνίας μας.

Έλα όμως που η αντίδραση που ίσως περίμενε ήταν πιο μικρή. Κλήθηκε σε απολογία και προφανώς , άνθρωπος ων φοβήθηκε. Μας ανέλυσε με μαεστρία τα κίνητρά του και μάλιστα μας παράθεσε και χωρίο του Ευαγγελίου , άστοχο μεν σε αυτό το σημείο. Στην εφημερίδα «ο Φιλελεύθερος» ανέφερε ότι και ο Χριστός είναι σαν και εμάς , τον φαντάζομαι σαν ένα από εμάς , στο γήπεδο, πάνω στην Harley, καθ΄ εικόνα και ομοίωσιν. Δηλαδή όπως μας τα παραθέτει ο Χριστός είναι εικόνα και ομοίωση των ανθρώπων. Λάθος αγαπητέ, εμείς είμαστε καθ΄ εικόνα του Χριστού εκ γενετής και μέσα από την ζωή μας και την πάλη μας με τα πάθη προσπαθούμε να Του μοιάσουμε (καθ΄ομοίωση).

Είναι δυνατόν ένας Θεός είτε τον πιστεύεις είτε όχι να μοιάζει ή να πρέπει να μοιάσει με τον ατελή και εμπαθή άνθρωπο; Εμείς είμαστε τα πρότυπα δηλαδή; Το να πετάμε ότι μας κατέβει για να δικαιολογήσουμε αυτά που κάναμε δείχνει άνθρωπο που δεν μελετά και δεν γνωρίζει τι λέει. Και οι πνευματικοί άνθρωποι της τέχνης δεν είναι έτσι. Ο Χριστός με κασκόλ της Ομόνοιας, δεν πειράζει, πάνω στην Harley να το δεχτούμε, ο σκύλος να ουρεί σε πολιτικούς που δεν χωνεύεις και αυτό να το δεχτούμε , σκύλοι με ανθρώπινο κεφάλι και το αντίθετο και αυτό να το δεχτούμε. Όλα αυτά μας τα δικαιολόγησες και ας πούμε ότι τα δεχθήκαμε. Τον άνθρωπο με το μόριο του και με ένα κρίνο πάνω τι το θέλεις. Συνειρμικά , αν και δεν είναι Ορθόδοξες πεποιθήσεις , ο κρίνος είναι αυτός που ο συνονόματος σας Αρχάγγελος Γαβριήλ έδωσε στην Παναγία όταν την πληροφόρησε ότι και τον Χριστό, τον Θεό θα γεννήσει αλλά και παρθένα θα μείνει. Τι άραγε να θέλατε να μα πείτε; μήπως ότι βρήκε πρόσφορο έδαφος ο κρίνος στο μόριο του ανδρός και βλάστησε; πολύ πεζό. Ή μήπως ότι θεωρείτε την παρθενία της Παναγίας μπαρούφες κατά τον κοινόν και ότι τον Χριστό τον γέννησε με τον ίδιον τρόπο που οι μητέρες μας , μας γέννησαν; Με την σεξουαλική πράξη δηλαδή, για να μην βγω εκτός ορίων και εγώ . Δεν είδα κάποια εξήγηση στην εφημερίδα, γιατί, τι να πείτε ;Την κάνατε «γαργάρα» κατά τον ελληνικότερον. Τα περί του Χριστού ανάμεσα

μας και με τους φτωχούς κλπ. είναι λόγια τα οποία μάλλον θεωρείτε ότι τα απευθύνετε σε χαζούς και ευκολόπιστους ωραιοποιώντας τον εκχυδαϊσμό Θεών και ανθρώπων

Μην απατάστε αγαπητέ, ο κόσμος δεν ξεγελιέται, ούτε ο Θεός μυκτηρίζεται. Αυτά δε που βλέπουμε τις τελευταίες ημέρες με όποια δικαιολογία κανείς φανταστεί, από καλλιτέχνες και λοιπούς, με παραδείγματα από πίνακες ξένων καλλιτεχνών με τον Χριστό γυμνό κλπ. μόνο γέλωτα μπορούν να προκαλέσουν. Η αντιπαραβολή πινάκων παγκόσμιας εμβέλειας καλλιτεχνών, οι οποίοι περιέγραφαν το πάθος του Χριστού με τους πίνακες με τον σκύλο με αναπεπταμένο το πόδι προς τα επάνω, έτοιμος να ουρήσει ή τον Χριστό καθήμενο σε Davidson ή με τον κρίνο στο ανδρικό μόριο προκαλεί μόνο γέλιο και ούτε άξιο σχόλιου κανονικά δεν θα έπρεπε να ήταν.

Διαφωνώ με την τιμωρία, την τιμωρία την ζει ο καθένας μέσα του ακόμη και αν δεν το παραδέχεται. Είμαι βέβαιος ότι τα απωθημένα μπορούν και είναι ικανά να εκφραστούν και ένα καμβά. Διαφωνώ με την μίμηση της συμπεριφοράς του καλλιτέχνη με πίνακες και σχέδια παρόμοια που επίσης εξυβρίζουν τον οποιοδήποτε. Καταλαβαίνω την αγανάκτηση του κόσμου. Θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι μεταξύ ημών και υμών μέγα χάσμα εστί. Τέτοιες συμπεριφορές δεν αντέχουν στον χρόνο , ας τις αγνοήσουμε και ας προχωρήσουμε.
Εν κατακλείδι ας ευχαριστούμε τον Θεό που ζούμε στην εποχή μας και όχι πριν πολλά χρόνια γιατί η αντίδραση σε τέτοιες καταστάσεις δεν θα επέτρεπε ούτε δικαιολογίες , ούτε διάλογο.
Έτσι κι αλλιώς καλλιτέχνης είναι αυτός που ασχολείται με το ωραίο. Ας κρίνουμε εμείς αν αυτό που μας παρουσίασε είναι ωραίο ή απορριπτέο.